

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพกับ
สุขปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต
การศึกษา 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ
สุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการ
ศึกษา 6 เพื่อศึกษาสุขปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพกับสุขปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ
ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 58 โรงเรียน จำนวน
นักเรียน 500 คน เป็นนักเรียนชาย 241 คน และนักเรียนหญิง 259 คน ผู้วิจัยได้รับ
แบบสอบถามคืนมา 408 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.60 เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

งานการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้
ทางสังคมศาสตร์ (SPSS^X - Statistical Package for the Social Science
Version X) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อนำเสนอผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนและครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 408 คน เป็นนักเรียนชาย 149 คน นักเรียนหญิง 259 คน บิดาส່วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย มารดาส่วนใหญมีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมามีการศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้ปกครองส่วนใหญมีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมามีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ต่ำกว่าปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนของครอบครัวส่วนใหญมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน รองลงมาคือมีรายได้ 5,000-7,500 บาทต่อเดือน อาชีพของบิดาส່วนใหญมีอาชีพเกษตรกรรม รองลงมามีอาชีพรับราชการ อาชีพของมารดาส่วนใหญมีอาชีพเกษตรกรรม รองลงมามีอาชีพค้าขายอาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญมีอาชีพรับราชการ รองลงมามีอาชีพค้าขาย

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพและสุขบัญญัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

2.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพโดยส่วนรวมในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับดังต่อไปนี้ ด้านพฤติกรรมของผู้ปกครอง ด้านลักษณะและความประพฤติของเพื่อนสนิทของนักเรียน ด้านสภาพบ้าน สิ่งแวดล้อมในบ้านและรอบบ้าน ด้านการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง และด้านการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน ส่วนด้านอื่นอีก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสื่อมวลชนที่มีผลต่อสุขบัญญัติ ด้านสภาพโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมโรงเรียน ด้านการบริการสุขภาพในสถานบริการสาธารณสุข ด้านการให้ความรู้ทางสุขภาพในสถานบริการสาธารณสุข และด้านการบริการสุขภาพในโรงเรียน พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแยกตามเพศของนักเรียน พบว่า นักเรียนชายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพทั้ง 10 ด้านในระดับมากเช่นเดียวกับเพศหญิง

2.1.1 ด้านพฤติกรรมของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพด้านพฤติกรรมของผู้ปกครองโดยส่วนรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดเรื่อง ผู้ปกครองไม่เล่นการพนัน และข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดได้แก่ ข้อ 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลางคือเรื่อง ผู้ปกครองออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

2.1.2 ด้านลักษณะ และ พฤติกรรมของเพื่อนสนิทของนักเรียน พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพด้านลักษณะ และ พฤติกรรมของเพื่อนสนิทของนักเรียน โดยส่วนรวมในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลางได้แก่ เรื่อง เพื่อนสนิทของนักเรียนออกกำลังกายทุกวันและ เรื่อง เพื่อนสนิทของนักเรียนเรียนไม่เก่ง

2.1.3 ด้านสภาพบ้าน สิ่งแวดล้อมในบ้านและรอบบ้าน พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพด้านสภาพบ้าน สิ่งแวดล้อมในบ้านและรอบบ้าน โดยส่วนรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นที่ระดับมากที่สุด เรื่องบ้านอยู่ห่างจากสถานเริงรมย์ เช่น สถานบริการทางเพศ ร้านสุราและอื่น ๆ และข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดได้แก่ ข้อ 2, 3, 4 และ 5 ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง คือ เรื่องบ้านอยู่ใกล้สถานบริการสาธารณสุขและ เรื่องภายในบ้านมีการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี

2.1.4 ด้านการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพด้านการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองโดยส่วนรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลางได้แก่ เรื่องผู้ปกครองให้โอกาสนักเรียนคบเพื่อนต่างเพศและ เรื่องผู้ปกครองให้ความรู้เรื่องการป้องกันโรค

2.1.5 ด้านการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพด้านการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนโดยส่วนรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 7, 8, 9 และ 10

2.1.6 ด้านสื่อมวลชนที่มีผลต่อสุขปฏิบัติ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพด้านสื่อมวลชนโดยส่วนรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3 และ 4 ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 5, 6, 7, 8, 9 และ 10

2.1.7 ด้านสภาพโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพด้านสภาพโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนโดยส่วนรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก เรื่องบริเวณโรงเรียนมีไม้ดอกไม้ประดับอย่างเหมาะสม เรื่องห้องเรียนมีแสงสว่างและการถ่ายเทอากาศอย่างเหมาะสมและ เรื่องบริเวณโรงเรียนสะอาดเรียบร้อย ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 4, 5, 6, 7 และ 8

2.1.8 ด้านการบริการสุขภาพในสถานบริการสาธารณสุข พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพด้านการบริการสุขภาพในสถานบริการสาธารณสุขโดยส่วนรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลางทุกข้อ

2.1.9 ด้านการให้ความรู้ทางสุขภาพในสถานบริการสาธารณสุข พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพด้านการให้ความรู้ทางสุขภาพในสถานบริการสาธารณสุขโดยส่วนรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก เรื่องสถานบริการสาธารณสุขติดป้ายให้ความรู้ทางด้านสุขภาพและ เรื่อง

สถานบริการสาธารณสุขจัดบริการแผ่นพับ หนังสือวารสารเกี่ยวกับสุขภาพให้อ่าน ส่วนเรื่อง
ที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 3, 4, 5 และ 6

2.1.10 ด้านการบริการสุขภาพในโรงเรียน พบว่า นักเรียนมี
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพด้านการบริการสุขภาพในโรงเรียนโดยส่วนรวมในระดับ
ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 1, 2,
3 และ 4 ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 5, 6 และ 7 นอกจากนี้
ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับน้อย ได้แก่ เรื่องครูเยี่ยมเยียนติดตามอาการเจ็บป่วย
ของนักเรียนถึงบ้านและ เรื่องนักเรียนได้รับการตรวจสุขภาพตอนเช้า

2.2 สุขปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่าโดยส่วนรวมนักเรียนมีสุขปฏิบัติในระดับดี เมื่อพิ
จารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีสุขปฏิบัติในระดับดีมาก ในเรื่องไม่เสพยาเสพติด เช่น
สูบบุหรี่ ดื่มสุรา และ เรื่องทำความสะอาดอวัยวะเพศทุกครั้งก่อนอาบน้ำ นอกนั้นส่วนใหญ่นัก
เรียนมีสุขปฏิบัติในระดับดี ส่วนข้อที่นักเรียนมีสุขปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 25, 26, 27,
28, 29, 30 และ 31 โดยนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยของระดับสุขปฏิบัติสูงกว่านักเรียนชายเกือบ
ทุกข้อ

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพและสุขปฏิบัติ
ของนักเรียนระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 6

3.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพระหว่าง
นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง โดยเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านที่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เกือบทุกด้านยกเว้นด้านการบริการสุขภาพในสถาน
บริการสาธารณสุข โดยนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากกว่านักเรียนชายทุกด้านที่
แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบสุขปฏิบัติของนักเรียนระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง โดยส่วนรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยของสุขปฏิบัติมากกว่านักเรียนชาย เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อส่วนใหญ่พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยของสุขปฏิบัติมากกว่านักเรียนชาย เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยของสุขปฏิบัติมากกว่านักเรียนชาย เกือบทุกข้อ

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพกับสุขปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ผู้วิจัยอภิปรายผลเฉพาะประเด็นสำคัญดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพและสุขปฏิบัติของนักเรียน

2.1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากจากข้อค้นพบนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้เรียนวิชาสุขศึกษามาแล้วตั้งแต่นระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษา รวมทั้งยังได้รับความรู้จากทางสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ ตลอดจนได้รับการปลูกฝังค่านิยมต่าง ๆ ทางสุขภาพจากผู้ปกครอง ทำให้นักเรียนได้รับรู้ ความรู้ต่าง ๆ และมีประสบการณ์จากการดำรงชีวิตประจำวันอย่างถูกต้อง จึงมีผลทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพในระดับมาก

1.2. สุขปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีสุขปฏิบัติอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 มีการอบรมเรื่อง โครงการสุขภาพในโรงเรียน โดยอบรมครูและผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 2 ท่าน จึงทำให้ครูมีความรู้เรื่องโครงการสุขภาพในโรงเรียนอย่างถูกต้องและนำมาสอนและจัดกิจกรรมจนนักเรียนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูก

ต้อง และในด้านตัวนักเรียนเอง นักเรียนได้เรียนวิชาสุขศึกษามาแล้วตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมเป็นเวลา 12 ปี ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตนทางสุขภาพอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในช่วงวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความสนใจเกี่ยวกับตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องการกิน การนอน เสื้อผ้า และการรักษาความสะอาด การป้องกันโรคต่าง ๆ สนใจในเรื่องเพศ การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างเพศ สนใจในกิจกรรมนันทนาการ (ศรีธ ดาศิสุข, 2525) จึงทำให้ นักเรียนสนใจยอมรับและปฏิบัติตนทางสุขภาพในระดับดี

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพและสุขปฏิบัติของนักเรียนระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

2.1 จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพสูงกว่านักเรียนชาย ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กำลังอยู่ในช่วงของวัยรุ่น ซึ่งสุชา จันทร์เอม (2527) กล่าวว่า วัยรุ่นตอนปลายจะมีวุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการทางจิตวิญญามากกว่าทางด้านร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความนึกคิดและปรัชญาชีวิต มีผลทำให้เด็กในวัยนี้พยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม โดยที่เด็กหญิงมีพัฒนาการเร็วกว่าชาย 1-2 ปี ซึ่งจะมีผลทำให้เด็กหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพแตกต่างกัน โดยนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่านักเรียนชาย

2.2 จากผลการเปรียบเทียบสุขปฏิบัติของนักเรียนระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยของสุขปฏิบัติสูงกว่านักเรียนชาย ซึ่งสอดคล้องกับสุชาติ โสมประยูร (2525) กล่าวถึงเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงในเรื่องสุขนิสัยว่า เพศหญิงนั้นรักความสะอาดมาก เอาใจใส่ต่อสุขลักษณะของที่อยู่อาศัยอย่างสม่ำเสมอ มีสุขนิสัยดี ปฏิบัติตนตามกติกาอนามัย

และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยดีกว่าชาย ส่วนเพศชายนั้นไม่ครีพิทักกันในเรื่องความสะอาด
อดทนต่อความสกปรกได้มากกว่าหญิง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณทิรา ชุนวงษ์ (2529)
พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร
มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียน
หญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพดีกว่านักเรียนชาย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพกับสุขปฏิบัติของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพในด้านโรงเรียน
ครอบครัว สถานบริการสาธารณสุข เพื่อนและสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขปฏิบัติ
ของนักเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การที่นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพอยู่
ในระดับดีและมีสุขปฏิบัติที่ดีเป็นผลสืบเนื่องมาจากนักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ทาง
ด้านสุขภาพมาจากหลายสถาบันประกอบด้วยสถาบันครอบครัว โรงเรียน สถานบริการสาธารณสุข
เพื่อนและสื่อมวลชน จึงทำให้เด็กนักเรียนมีความรู้ทางสุขภาพดี เมื่อนักเรียนมีความรู้ทางสุขภาพดีก็
ส่งผลให้นักเรียนมีความคิดเห็นคล้อยตาม มีทัศนคติที่ดี และมีสุขปฏิบัติที่ดีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย
ของ วิจิต ธาดุเพชร (2524) และผาสุวรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา (2523) พบว่า ความรู้
ทัศนคติ และการปฏิบัติทางด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จาลโซ
เบิร์นส์ และ ริเวอร์ส์ (Jalso, Barns and Rivers, 1969) พบว่า คะแนนความเชื่อ
ทางด้านโภชนาการกับการปฏิบัติทางโภชนาการมีความสัมพันธ์กันอย่างสูง

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพในด้านโรงเรียน
ครอบครัว สถานบริการสาธารณสุข เพื่อนและสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขปฏิบัติ
ของนักเรียน ย่อมเป็นแนวทางให้กลุ่มหรือสถาบันได้พิจารณาถึงบทบาทและหน้าที่ของตนในการ
ช่วยกันพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพดังนี้

1. พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ควรตระหนักถึงบทบาทด้านการอบรมเลี้ยงดู การจัดสภาพบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ซึ่งจะเป็นส่วนที่สำคัญที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง เหมาะสมต่อไป

2. สื่อมวลชน ควรพิจารณาถึงการนำเสนอรายการสำหรับเด็กและเยาวชน นอกจากเป็นรายการที่ให้ความบันเทิงแล้วควรรให้ความรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ตลอดจนให้มีการฝึกอบรมผู้จัดรายการสำหรับเด็ก เพื่อผลิตผู้จัดรายการที่มีคุณภาพขึ้นอีกด้วย

3. โรงเรียน ควรตระหนักถึงบทบาทของตนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี เช่น มีการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน มีการควบคุม สอดส่อง เรื่องการคบเพื่อนของนักเรียน การให้ความรู้ การแนะแนวเรื่องการคบเพื่อน และประสานงานกับทางบ้านของนักเรียนเพื่อสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

4. สถานบริการสาธารณสุข ควรมีการจัดให้มีการให้สุขศึกษาแก่ผู้เจ็บป่วยและญาติของผู้ป่วยที่มารับบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข เพราะ เป็นช่วงเวลาของผู้ป่วยตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาพที่ดีมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเรื่องนี้ในระดับชั้นที่ต่างออกไปหรือในสถานศึกษาที่มีสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่แตกต่างออกไป

2. ควรมีการศึกษาระยะยาว และใช้วิธีการหลาย ๆ วิธี เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต ศึกษารายการทีวี จาก ครู เพื่อน ผู้ปกครอง และตัวนักเรียนเอง

3. ควบการศึกษาปัจจัยในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากด้านนี้ อีก เช่น ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมอื่น ๆ